

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (velkého senátu)

27. března 2012 *

„Článek 82 ES — Poštovní podnik, který má dominantní postavení a povinnost všeobecné služby spočívající v doručování určitých adresných zásilek — Uplatňování nízkých cen vůči některým bývalým zákazníkům konkurenta — Neexistence důkazů o úmyslu — Cenová diskriminace — Selektivní a nízké ceny — Skutečné nebo pravděpodobné vyloučení konkurenta — Dopad na hospodářskou soutěž a v důsledku toho na spotřebitele — Objektivní odůvodnění“

Ve věci C-209/10,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Højesteret (Dánsko) ze dne 27. dubna 2010, došlým Soudnímu dvoru dne 3. května 2010, v řízení

Post Danmark A/S

proti

Konkurrencerådet,

za přítomnosti:

Forbruger-Kontakt a-s,

SOUDNÍ DVŮR (velký senát),

ve složení V. Skouris, předseda, A. Tizzano, J.N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts, J.-C. Bonichot, předsedové senátů, A. Rosas, A. Ó Caoimh (zpravodaj), L. Bay Larsen, T. von Danwitz, A. Arabadžev a E. Jarašiūnas, soudci,

generální advokát: P. Mengozzi,

vedoucí soudní kanceláře: C. Strömholm, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 1. března 2011,

s ohledem na vyjádření předložená:

— za Post Danmark A/S S. Zinckem, advokat, T. Lübbigem, Rechtsanwalt, a N. Westergaardem, advokat,

— za Forbruger-Kontakt a-s P. Stig Jakobsenem, advokat,

* Jednací jazyk: dánština.

- za dánskou vládu C. Vangem, jako zmocněncem, ve spolupráci s O. Koktvedgaardem, advokat,
- za českou vládu M. Smolkem, T. Müllerem a V. Štenclem, jako zmocněnci,
- za italskou vládu G. Palmieri, jako zmocněnkyní, ve spolupráci s F. Arenou, avvocato dello Stato,
- za Evropskou komisi B. Gencarellim a U. Nielsenem, jakož i K. Mojzesowicz, jako zmocněnci,
- za Kontrolní úřad ESVO X. Lewisem a M. Schneiderem, jako zmocněnci,

po vypsání stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 24. května 2011,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu článku 82 ES.
- 2 Tato žádost byla podána v rámci sporu mezi společností Post Danmark A/S (dále jen „Post Danmark“) a Konkurrencerådet (Rada pro hospodářskou soutěž) ohledně cen uplatňovaných společností Post Danmark vůči třem bývalým zákazníkům jejího konkurenta, společnosti Forbruger-Kontakt a-s (dále jen „Forbruger-Kontakt“).

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 3 Společnosti Post Danmark a Forbruger-Kontakt jsou v Dánsku dvěma největšími subjekty v odvětví distribuce neadresných zásilek (reklamní sdělení, telefonní seznamy, jiné seznamy, místní a regionální noviny atd.). Podle předkládajícího soudu je tento trh zcela liberalizován a nevztahují se na něj dánské právní předpisy o poštovních službách. Ve věci v původním řízení je nesporné, že relevantní trh lze vymezit jako trh distribuce neadresných zásilek v Dánsku.
- 4 V době rozhodné z hlediska skutkového stavu v původním řízení měla Post Danmark monopol na distribuci adresných dopisů a balíků do určitého váhového limitu, se kterým byla spojena povinnost poskytovat všeobecné služby distribuce adresných poštovních zásilek do tohoto váhového limitu, na základě výlučného práva distribuce. Za tímto účelem uvedený podnik disponoval sítí pokrývající celé území státu, používanou rovněž k distribuci neadresných zásilek.
- 5 Hlavní činností Forbruger-Kontakt, subjektu patřícího do tiskárenské skupiny Søndagsavisen a-s, je distribuce neadresných zásilek. V době rozhodné z hlediska skutkového stavu v původním řízení vytvořila tato společnost distribuční síť pokrývající téměř celé dánské území, zejména akvizicí menších distribučních podniků.
- 6 Do roku 2004 byly významnými zákazníky společnosti Forbruger-Kontakt skupiny SuperBest, Spar a Coop, velké maloobchodní řetězce. Koncem roku 2003 společnost Post Danmark uzavřela s těmito třemi skupinami smlouvy, kterými jí byla od 1. ledna 2004 svěřena distribuce jejich neadresných zásilek.
- 7 Před uzavřením smlouvy se společností Post Danmark skupina Coop jednala jak s tímto podnikem, tak se společností Forbruger-Kontakt. Nabídky těchto dvou subjektů byly cenově srovnatelné a nabídka společnosti Post Danmark byla nižší pouze nepatrně.

- 8 Na základě stížnosti podané společností Forbruger-Kontakt Konkurrencerådet rozhodnutím ze dne 29. září 2004 rozhodla, že společnost Post Danmark zneužila svého dominantního postavení na dánském trhu distribuce neadresných zásilek uplatňováním cílené politiky věrnostních slev pro zákazníky, a to zprvu tím, že se svými zákazníky nezachází stejně pokud jde o ceny a slevy (což Konkurrencerådet označila za „sekundární cenovou diskriminaci“), a zadruhé tím, že vůči bývalým zákazníkům společnosti Forbruger-Kontakt uplatňuje odlišné ceny než vůči svým stávajícím zákazníkům, aniž tyto značné rozdíly v cenách a slevách může odůvodnit na základě svých nákladů (toto jednání označila Konkurrencerådet za „hlavní cenovou diskriminaci“).
- 9 Předkládající soud uvádí, že i když cena navržená skupině Coop neumožňuje společnosti Post Danmark pokrýt „průměrné celkové náklady“, umožňuje jí pokrýt „průměrné přírůstkové náklady“.
- 10 Podle společnosti Post Danmark umožnila smlouva s touto skupinou dosažení značných úspor z rozsahu, zejména v důsledku toho, že tato smlouva se týkala pěti značek uvedené skupiny, tedy až pěti zásilek na domácnost. Předkládací rozhodnutí v tomto ohledu uvádí, že náklady na distribuci neadresných zásilek společnosti Post Danmark klesly v letech 2003 a 2004 o 0,13 DKK za zásilku.
- 11 Konkurrencerådet měla nicméně za to, že při analýze nákladů nemá tento faktor vliv na posouzení celkové cenové politiky uplatňované společností Post Danmark vůči skupině Coop. Kritérium založené na dosažení úspor z rozsahu nebylo v obecné politice cen a slev společnosti Post Danmark obsaženo a kromě toho nepatrný pokles nákladů na doručení několika zásilek do jedné a téže domácnosti nesouvisí s tím, že zásilky pocházejí od jednoho a téhož odesilatele.
- 12 Rozhodnutím ze dne 1. července 2005 Konkurrenceankenævnet (odvolací komise pro hospodářskou soutěž) potvrdila rozhodnutí Konkurrencerådet ze dne 29. září 2004.
- 13 Konkurrenceankenævnet kromě toho potvrdila rozhodnutí Konkurrencerådet ze dne 24. listopadu 2004, kterým bylo konstatováno, že nelze prokázat, že by Post Danmark úmyslně usilovala o vyloučení konkurence, a tento podnik tudíž nezneužil svého dominantního postavení na trhu distribuce neadresných poštovních zásilek uplatňováním predátorských cen.
- 14 Tato rozhodnutí Konkurrencerådet a Konkurrenceankenævnet jsou konečná v rozsahu, v němž konstatují na jedné straně absenci zneužití dominantního postavení vyplývajícího z predátorských cen a na druhé straně existenci takového zneužití z důvodu „sekundární cenové diskriminace“ vůči jiným zákazníkům společnosti Post Danmark než jsou skupiny SuperBest, Spar a Coop.
- 15 Tato rozhodnutí byla v rozsahu, v němž se týkala zneužití dominantního postavení z důvodu nízkých a selektivních cen uplatňovaných vůči posledně uvedeným skupinám, napadena společností Post Danmark před Østre Landsret (regionální soud pro východ).
- 16 Rozhodnutím ze dne 21. prosince 2007 tento posledně uvedený soud tato rozhodnutí Konkurrencerådet a Konkurrenceankenævnet potvrdil v rozsahu, v němž konstatovala, že společnost Post Danmark zneužila svého dominantního postavení na dánském trhu distribuce neadresných zásilek tím, že v letech 2003 a 2004 uplatňovala vůči bývalým zákazníkům společnosti Forbruger-Kontakt jinou cenovou politiku než vůči svým stávajícím zákazníkům, aniž byla schopna odůvodnit tento rozdíl nákladovými faktory.
- 17 Společnost Post Danmark podala proti tomuto rozhodnutí Østre Landsret opravný prostředek k předkládajícímu soudu. Poukazuje zejména na to, že podle kritérií vyplývajících z rozsudku ze dne 3. července 1991, AKZO v. Komise (C-62/86, Recueil s. I-3359), jak byla „pozměněna“ rozhodnutím Komise 2001/354/ES ze dne 20. března 2001 v řízení podle článku 82 Smlouvy o ES (věc COMP/35.141 – Deutsche Post AG) (Úř. věst. L 125, s. 27), lze ceny uplatňované vůči skupině Coop považovat za zneužívající, pouze pokud lze prokázat úmysl vyloučit konkurenta. Konkurrencerådet

naopak tvrdí, že k tomu, aby uplatňování selektivních cen, které jsou nižší než celkové průměrné náklady, avšak vyšší než průměrné přírůstkové náklady, představovalo zneužití dominantního postavení, není nutně vyžadován úmysl vyloučit konkurenta.

- 18 Za těchto podmínek se Højesteret rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

- „1) Je třeba článek 82 ES vykládat v tom smyslu, že selektivní snížení ceny ze strany poštovního podniku s dominantním postavením, který má povinnost poskytovat všeobecné služby, na úrovni nižší, než kolik činí jeho průměrné celkové náklady, avšak vyšší, než kolik činí jeho průměrné přírůstkové náklady, představuje zneužití spočívající ve vyloučení konkurenta, pokud se prokáže, že ceny nejsou na této úrovni stanoveny za účelem tohoto vyloučení?
- 2) Bude-li první otázka zodpovězena tak, že selektivní snížení ceny může za těchto podmínek představovat zneužití spočívající ve vyloučení, jaké okolnosti by vnitrostátní soud měl vzít v úvahu?“

K předběžným otázkám

- 19 Podstatou otázek předkládajícího soudu, které je třeba přezkoumat společně, je, za jakých okolností musí být politika nízkých cen uplatňovaná vůči některým bývalým zákazníkům konkurenta ze strany podniku s dominantním postavením považována za zneužití spočívající ve vyloučení konkurenta odporující článku 83 ES, a zejména, zda závěr o existenci takového zneužití lze založit pouze na okolnosti, že cena uplatňovaná podnikem s dominantním postavením vůči jedinému zákazníkovi je nižší, než kolik činí průměrné celkové náklady připadající na předmětnou činnost, avšak vyšší, než kolik činí průměrné přírůstkové náklady připadající na tuto činnost.
- 20 Z judikatury vyplývá, že článek 82 ES se vztahuje nejen na praktiky, které působí spotřebitelům bezprostřední újmu, nýbrž též na praktiky, které jim způsobují újmu tím, že narušují hospodářskou soutěž (rozsudek ze dne 17. února 2011, TeliaSonera Sverige, C-52/09, Sb. rozh. s. I-527, bod 24 a citovaná judikatura). Právě v posledně uvedeném smyslu je třeba chápat formulaci „zneužití spočívající ve vyloučení konkurenta“ uvedenou v předběžných otázkách.
- 21 Podle ustálené judikatury konstatování existence dominantního postavení samo o sobě neznamená žádnou výtku vůči dotýcnému podniku (viz rozsudky ze dne 9. listopadu 1983, Nederlandsche Banden-Industrie-Michelin v. Komise, 322/81, Recueil, s. 3461, bod 57, jakož i ze dne 16. března 2000, Compagnie maritime belge transports a další v. Komise, C-395/96 P a C-396/96 P, Recueil, s. I-1365, bod 37). Cílem článku 82 ES totiž není zabránit podniku, aby na základě vlastní výkonnosti získal dominantní postavení na trhu (viz zejména výše uvedený rozsudek TeliaSonera Sverige, bod 24). Toto ustanovení nemá ani zajistit, aby konkurenti méně výkonní než podnik s dominantním postavením zůstali na trhu.
- 22 Každý účinek vyloučení tak nutně neznamená narušení hospodářské soutěže (obdobně viz výše uvedený rozsudek TeliaSonera Sverige, bod 43). Hospodářská soutěž na základě výkonnosti může z povahy věci vést k tomu, že soutěžitelé, kteří jsou méně výkonní, a tedy pro spotřebitele méně zajímaví zejména z hlediska ceny, výběru, kvality nebo inovací, zmizí z trhu nebo se dostanou na jeho okraj.
- 23 Rovněž podle ustálené judikatury má podnik v dominantním postavení zvláštní odpovědnost za to, že jeho chování nebude na újmu účinné a nenarušené hospodářské soutěži na vnitřním trhu (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 2. dubna 2009, France Télécom v. Komise, C-202/07 P, Sb. rozh. s. I-2369, bod 105 a citovaná judikatura). Pokud má dominantní postavení původ v dřívějším zákonném monopolu, je třeba tuto skutečnost zohlednit.

- 24 V tomto ohledu je třeba rovněž připomenout, že článek 82 ES se vztahuje konkrétně na jednání podniku s dominantním postavením, která mají na úkor spotřebitelů za následek bránění, za použití prostředků odlišných od těch, které jsou používány při běžné soutěži na základě plnění hospodářských subjektů, zachování nebo rozvoji stupně hospodářské soutěže, který na trhu existuje, nebo rozvoji této hospodářské soutěže (v tomto smyslu viz výše uvedené rozsudky AKZO v. Komise, bod 69; a France Télécom v. Komise, bod 104, a rozsudek ze dne 14. října 2010, Deutsche Telekom v. Komise, C-280/08 P, Sb. rozh. s. I-9555, body 174, 176 a 180, jakož i citovaná judikatura).
- 25 Článek 82 ES tak podniku s dominantním postavením zakazuje zejména to, aby používal praktiky mající za následek vyloučení jeho konkurentů považovaných za stejně výkonné jako on sám, posilováním svého dominantního postavení uplatněním jiných prostředků, než jsou ty, které spadají do hospodářské soutěže na základě výkonnosti. Z tohoto hlediska nelze tedy za legitimní považovat každou cenovou soutěž (v tomto smyslu viz výše uvedené rozsudky AKZO v. Komise, body 70 a 72; France Télécom v. Komise, bod 106, jakož i Deutsche Telekom v. Komise, bod 177).
- 26 Za účelem určení, zda podnik v dominantním postavení tohoto postavení zneužil tím, že uplatňuje své tarifní praktiky, je třeba posoudit celkové okolnosti a přezkoumat, zda tyto praktiky směřují k odnětí nebo omezení možností kupujícího zvolit si zdroje zásobování, k zabránění v přístupu na trh konkurentům, k uplatňování rozdílných podmínek vůči obchodním partnerům při plnění stejné povahy, čímž dochází ke konkurenčnímu znevýhodnění posledně uvedených, nebo k posilování dominantního postavení prostřednictvím narušení hospodářské soutěže (výše uvedený rozsudek Deutsche Telekom v. Komise, bod 175 a citovaná judikatura).
- 27 Ve výše uvedeném rozsudku AKZO v. Komise, kde se jednalo o určení, zda podnik uplatňoval predátorské ceny, Soudní dvůr zaprvé v bodě 71 tohoto rozsudku rozhodl, že ceny, které jsou nižší než průměr „variabilních“ nákladů (tedy těch, které se liší v závislosti na vyrobeném množství), musí být v zásadě považovány za zneužívající, jelikož se předpokládá, že podnik s dominantním postavením uplatňováním takových cen nesleduje žádný jiný hospodářský účel než vyloučení svých konkurentů. V bodě 72 téhož rozsudku zadruhé rozhodl, že ceny nižší, než je průměr celkových nákladů, ale vyšší než průměr variabilních nákladů, musí být považovány za zneužívající, jsou-li stanoveny v rámci plánu, jehož cílem je vyloučení konkurenta.
- 28 Za účelem posouzení legality politiky nízkých cen uplatňované podnikem s dominantním postavením tak Soudní dvůr použil kritéria založená na srovnání dotčených cen a určitých nákladů vzniklých dominantnímu podniku, jakož i na jeho strategii (viz výše uvedené rozsudky AKZO v. Komise, bod 74, a France Télécom v. Komise, bod 108).
- 29 Pokud jde o existenci případné protisoutěžní strategie společnosti Post Danmark, ze spisu vyplývá, že stížnost, která byla zdrojem sporu v původním řízení, vycházela z možnosti, že společnost Post Danmark mohla politikou nízkých cen zaměřenou na některé zákazníky významné pro jejího konkurenta tohoto konkurenta vyloučit z předmětného trhu. Jak však vyplývá z předkládacího rozhodnutí, nebylo prokázáno, že by společnost Post Danmark o vyloučení tohoto konkurenta úmyslně usilovala.
- 30 Kromě toho, na rozdíl od argumentace dánské vlády, která v tomto řízení uvádí vyjádření na podporu návrhových žádání předložených ve sporu v původním řízení ze strany Konkurrencerådet, skutečnost, že jednání podniku s dominantním postavením, jako je cenová politika dotčená v původním řízení, lze označit za „cenovou diskriminaci“, tedy uplatňování různých cen vůči různým zákazníkům nebo různým kategoriím zákazníků v případě výrobků nebo služeb, u nichž jsou náklady stejné, nebo naopak uplatňování jednotné ceny vůči zákazníkům, u nichž se náklady nabídky liší, nemůže samo o sobě ukazovat na existenci zneužití spočívajícího ve vyloučení konkurenta.

- 31 V projednávané věci ze spisu vyplývá, že dánské orgány pro hospodářskou soutěž za účelem srovnání cena/náklady použily nikoliv pojem „variabilní náklady“ podle judikatury vycházející z výše uvedeného rozsudku AKZO v. Komise, nýbrž jiný pojem, a to ten, který tyto orgány označily jako „přírůstkové náklady“. V tomto ohledu zejména z písemného vyjádření dánské vlády, jakož i z jejích písemných odpovědí na otázky Soudního dvora vyplývá, že uvedené orgány definovaly „přírůstkové náklady“ jako „náklady, které by měly v krátkodobém nebo střednědobém horizontu (tři až pět let) vymizet, kdyby společnost Post Danmark přestala vykonávat činnost distribuce neadresných zásilek“. Tato vláda kromě toho uvedla, že „průměrné celkové náklady“ byly definovány jako „průměrné přírůstkové náklady, ke kterým byla přičtena část – určená na základě posouzení – společných nákladů společnosti Post Danmark na činnosti nesouvisející s povinností všeobecné služby“.
- 32 Jak přitom tato vláda uvedla v písemných odpovědích na tyto otázky, spor v původním řízení se vyznačuje existencí značných nákladů souvisejících jak s činnostmi spadajícími do povinnosti veřejné služby společnosti Post Danmark, tak s činností distribuce neadresných zásilek. Tyto „společné“ náklady jsou způsobeny zejména tím, že v době rozhodné z hlediska skutkového stavu původního sporu Post Danmark využívala v zásadě tutéž infrastrukturu a tytéž zaměstnance jak k činnosti distribuce neadresných zásilek, tak k činnosti, která jí byla vyhrazena na základě její povinnosti veřejné služby v souvislosti s určitými adresnými zásilkami. Tato vláda uvádí, že podle Konkurencerádet vzhledem k tomu, že činnost distribuce neadresných zásilek ze strany společnosti Post Danmark využívá „společných zdrojů distribučního okruhu“ této společnosti, lze náklady na činnosti spadající do povinnosti veřejné služby během období tří až pěti let snížit, kdyby společnost Post Danmark přestala vykonávat distribuci neadresných zásilek.
- 33 Za těchto podmínek ze spisu a konkrétně z bodů 148 až 151 a 200 rozhodnutí Konkurencerádet ze dne 24. listopadu 2004, zmíněného v bodě 13 tohoto rozsudku, vyplývá, že pro účely posouzení nákladů označených za „průměrné přírůstkové“ Konkurencerádet zohlednil nejen fixní a variabilní náklady připadající výlučně na činnost distribuce neadresných zásilek, nýbrž i prvky označené za „společné variabilní náklady“, „75 % přičitatelných společných logistických nákladů“, jakož i „25 % nepřičitatelných společných nákladů“.
- 34 Je třeba uvést, že za specifických okolností věci v původním řízení taková metoda přičtení zdá se identifikuje podstatnou část nákladů připadajících na činnost distribuce neadresných zásilek.
- 35 Po tomto vyhodnocení bylo zejména konstatováno, že cena navržená skupině Coop neumožňuje společnosti Post Danmark pokrýt průměrné celkové náklady na celkovou činnost distribuce neadresných zásilek, ale umožňuje jí pokrýt průměrné přírůstkové náklady související s touto činností, jak je vyhodnotily dánské orgány pro hospodářskou soutěž.
- 36 Nadto je nesporné, že v projednávané věci byly ceny navržené skupinám Spar a SuperBest posouzeny jako vyšší než uvedené průměrné celkové náklady, jak byly vyhodnoceny těmito orgány. Za těchto podmínek nelze učinit závěr, že takové ceny mají protisoutěžní účinky.
- 37 Pokud jde o ceny uplatňované vůči skupině Coop, takovou cenovou politiku, o jakou se jedná v původním řízení, nelze označit za zneužití spočívající ve vyloučení konkurenta pouze z toho důvodu, že cena uplatňovaná podnikem s dominantním postavením vůči jedinému zákazníkovi je nižší, než kolik činí průměrné celkové náklady připadající na předmětnou činnost, avšak vyšší, než kolik činí průměrné přírůstkové náklady na tuto činnost, jak byly vyhodnoceny ve věci v původním řízení.
- 38 Pokud totiž podnik v dominantním postavení stanoví své ceny na úrovni, která pokrývá podstatnou část nákladů na uvedení dotčeného výrobku na trh nebo poskytnutí dotčené služby, konkurent stejně výkonný jako tento podnik bude mít v zásadě možnost těmto cenám konkurovat bez toho, aby se vystavoval dlouhodobě neudržitelným ztrátám.

- 39 Předkládající soud musí posoudit relevantní okolnosti věci v původním řízení z hlediska konstatování uvedeného v předchozím bodě tohoto rozsudku. Každopádně je třeba poukázat na to, že spis, který má k dispozici Soudní dvůr, mimo jiné ukazuje, že společnost Forbruger-Kontakt si mohla udržet svou distribuční síť bez ohledu na ztrátu objemu zásilek dodaných třemi zákazníky dotčenými v původním řízení a že v průběhu roku 2007 mohla převzít zásilky skupiny Coop, a poté i skupiny Spar.
- 40 V případě, že by však předkládající soud po tomto posouzení konstatoval existenci protisoutěžních účinků v důsledku jednání společnosti Post Danmark, je třeba připomenout, že podnik v dominantním postavení může jednání, na které by se mohl vztahovat zákaz uvedený v článku 82 ES, odůvodnit (v tomto smyslu viz zejména rozsudky ze dne 14. února 1978, *United Brands a United Brands Continental v. Komise*, 27/76, Recueil s. 207, bod 184; ze dne 6. dubna 1995, *RTE a ITP v. Komise*, C-241/91 P a C-242/91 P, Recueil s. I-743, body 54 a 55, jakož i výše uvedený rozsudek *TeliaSonera Sverige*, body 31 a 75).
- 41 Takový podnik může za tím účelem zejména prokázat, že buď je jeho jednání objektivně nezbytné (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 3. října 1985, *CBEM*, 311/84, Recueil s. 3261, bod 27), nebo že účinek vyloučení, který je důsledkem takového jednání, může být vyvážen nebo dokonce převážen výhodami ve formě efektivnosti, ze které má prospěch i spotřebitel (rozsudky ze dne 15. března 2007, *British Airways v. Komise*, C-95/04 P, Sb. rozh. s. I-2331, bod 86, a *TeliaSonera Sverige*, uvedený výše, bod 76).
- 42 V tomto posledním ohledu musí podnik v dominantním postavení prokázat, že nárůst efektivnosti, který může vyplývat z posuzovaného jednání, neutralizuje pravděpodobné škodlivé účinky na hospodářskou soutěž a zájmy spotřebitelů na dotčených trzích, že tohoto nárůstu efektivnosti mohlo nebo může být dosaženo uvedeným jednáním, že toto jednání je k jeho dosažení nezbytné a že nevylučuje účinnou hospodářskou soutěž potlačením veškerých existujících zdrojů stávající nebo potenciální konkurence nebo jejich většiny.
- 43 V projednávané věci stačí ohledně úvah převzatých v bodě 11 tohoto článku uvést, že pouhá skutečnost, že kritérium spočívající výlučně na nárůstu efektivnosti nebylo mezi prvky vyplývajícími ze sazebníků uplatňovaných společností Post Danmark, nemůže odůvodnit odmítnutí případně zohlednit takový nárůst efektivnosti, za podmínky, že jeho reálnost a rozsah jsou prokázány v souladu s požadavky uvedenými v bodě 42 tohoto rozsudku.
- 44 S ohledem na všechny výše uvedené úvahy je třeba na položené otázky odpovědět tak, že článek 82 ES musí být vykládán v tom smyslu, že politika nízkých cen uplatňovaná vůči některým bývalým významným zákazníkům konkurenta ze strany podniku s dominantním postavením nemůže být považována za zneužití spočívající ve vyloučení konkurenta pouze z důvodu, že cena uplatňovaná tímto podnikem vůči jednomu z těchto zákazníků je nižší, než kolik činí průměrné celkové náklady připadající na předmětnou činnost, avšak vyšší, než kolik činí průměrné přírůstkové náklady na tuto činnost, jak jsou vyhodnoceny v řízení, z něhož vychází věc v původním řízení. Za účelem posouzení existence protisoutěžních účinků za takových okolností, jako jsou okolnosti uvedené věci, je třeba přezkoumat, zda tato cenová politika – bez objektivního odůvodnění – vede ke skutečnému nebo pravděpodobnému vyloučení tohoto konkurenta na úkor hospodářské soutěže, a v důsledku toho na úkor zájmů spotřebitelů.

K nákladům řízení

- 45 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (velký senát) rozhodl takto:

Článek 82 ES musí být vykládán v tom smyslu, že politika nízkých cen uplatňovaná vůči některým bývalým významným zákazníkům konkurenta ze strany podniku s dominantním postavením nemůže být považována za zneužití spočívající ve vyloučení konkurenta pouze z důvodu, že cena uplatňovaná tímto podnikem vůči jednomu z těchto zákazníků je nižší, než kolik činí průměrné celkové náklady připadající na předmětnou činnost, avšak vyšší, než kolik činí průměrné přírůstkové náklady na tuto činnost, jak jsou vyhodnoceny v řízení, z něhož vychází věc v původním řízení. Za účelem posouzení existence protisoutěžních účinků za takových okolností, jako jsou okolnosti uvedené věci, je třeba přezkoumat, zda tato cenová politika – bez objektivního odůvodnění – vede ke skutečnému nebo pravděpodobnému vyloučení tohoto konkurenta na úkor hospodářské soutěže, a v důsledku toho na úkor zájmů spotřebitelů.

Podpisy.